

Կառավարութեան կազմէն հետադառու-
թեան կ'ենեն, հոն Խորամուծեան
ընթաց աշակերտներէն մէկը կ'իմացընէ՝
թէ այս յանդգնութեան ու չափա-
զանց աներկիւղութեան գործքին հե-
ղինակ Օէյթուհի Յովակիմէն ի գատ
մէկը չկրնար ըլլալ: Եւ թէպէտ Յո-
վակիմը ձեռք ձգելով ու բանաւար
կելով շատ կը ստիպեն զինքը որ ճիշ-
մարտութիւնը յայտնէ, բայց նա ա-
մենեւին այսպիսի կրօնասիրութեան
մանաւանդ թէ արդարութեան գոր-
ծոյ մի հեղինակ ըլլալը չյայտնելով, և
ազգային դժուարաց միջնորդութիւնն
ալ լսելի ըլլալով՝ բանակէն կ'ազատի, և
քանի մի օր ետքը փետրուարի 10 ին
(1866) կ'առնու զՆնիկը հետը ու
կ'ենէ քաղաքէն դուրս: Արկարդ օրը
խնայուելով նոցա փախուսաւ, երկու
զինեալ մարդիկ ետեւնան կը խրկուին՝
որ զՅովակիմն սղաննեն և Վատուրա
ղայի խեղճ աղջիկը ետ դարձնեն:

Օէյթուհի նոր դիւցաղունը ար-
դէն Պաղարձըք հասած էր՝ (որ հան-
դէպէն 13 ժամ հեռի է,) երբ տեսաւ
իւր ետեւն ինկնող երկու զինեալ մար-
դիկը, որոնց հետ բաւական կռուե-
լով՝ զերկուան ալ քիչ շատ կը վիրա-
ւորէ: և երկրորդ անգամ՝ Սարաշու-
մօտ ալ հետեւին գրեթէ մենամար-
տելով, իւր աւարը անյիստ Սարաշու-
մէջ կը մոցընէ: Հոն քանի մի օր հան-
դըտանալէն յետոյ կ'առնու կը տանի
զինքը ի Օէյթուհի, ուր կը մնան ութ
ամիս չափ. հոն կուգան նաեւ երկին
ու ազգականքը և զիրար գգուելով և
Յովակիմի ազգասիրութիւնն ու անձ,
նանուիրութիւնը գովելով կ'ուրախա-
նան: Բայց կատարեալ յաղթութիւ-
նը դեռ չէր ընացած. երկրորդ փորձէ
մի պէտք է որ անցնէր պարոն Յովա-
կիմի քաջագործութիւնը:

Սին միջոցները Հալէպու Վսեմ,

Ղեկիւթ փաշայն Հանդէպ գտնուե-
լով, և տոյն անցքը պարագայիւք իմա-
նալով, լուր կը խրկէ պարոն Յովակի-
մին՝ որ իւր փախուցած կինը առնու
և աներկիւղ Հանդէպ գայ առանց մե-
կէ մի կասկածելու: Վստահելով Տիւ-
ման օղլուն Վսեմ, Փաշային ազատա-
մտութեանը վերաց, կը տանի զՆնիկը
և իւր ընտանեաց դիւրը կը յանձնէ:
Քաղաքի մահմետական հասարակու-
թիւնը իմանալով՝ ամենքը մէկէն ոտք
կ'ենեն և զինքը կը սրահանջեն Խորա-
մուհի մ'է ըսելով: Վսեմ, Փաշայն
մօտալուտ խռովութենէ վախեալով՝
որ կրնար, ինչպէս շատ անգամ սրա-
տահած է, ազետողի հետեւութիւն
ներ ունենալ, կինը ու պարոն Յովա-
կիմը իւր ներկայութեան կանչել կու-
տայ, ժողով կը գումարէ, և ժողովոյն
մէջ պարոն Յովակիմին շատ սպառնա-
լիքներ ընելով՝ կը հարցընէ կնկան՝ թէ
«Ի՞նչ Խորամուծիր ընդունելէն յետոյ
ինչու կրկին քու կրօնքիդ դառնալով
այսչափ յուզմանց պատճառ եղար, և
թէ՞ հիմայ դու Խորամուհի մ'ես, թէ՞
Քրիստոնեայ»: Եւ պատասխանէ Վն-
նիկ քաջատրտութեամբ. «Արկիւղն զիս
ակամայ Խորամուծեց էր, բայց հիմայ
Հայ եմ և Հայ կ'ուզեմ մնալ. և այս
պատճառաւ ստիպեցի զՅովակիմը որ
զիս առնու փախցընէ»: Ղեկիւթ փա-
շայն իւր ազտամտութիւնը և իւր
արդարասէր տէրութեան կամքը ի գործ
դնելով՝ հրաման կ'ընէ որ զՆնիկ իւր
ընտանեացը յանձնեն, և զՅովակիմ
ազատ թողուն:

Աւրբ Յովիւայ առաքելական Եկեղեցի
Երեսնամեակն ինքիւր:

Երեսնամեակէ մի իւրաքանչիւր քրիստո-
նեայ ազգ ի բնէ անտի միշտ սեփական
նութեան յատուկ իրաւունք մի ունի:

նալ կը պնդեն սուրբ Տեղեաց վերայ, և կ'աշխատին ալ, եթէ կարելի է, հասարակաց եղած տեղէ մի միւս ազգերը հեռացնել և ինքնագլուխ տիրել անոնց. և շատ անգամ կարողացած ալ են յաջողցնել իրենց ջանքը երբ առիթ մի ունեցեր են առաջակայ եղող անձանց սիրտը գրաւելով: Սուրբ տեղիքներէ և եկեղեցիներէ ի դատ ամեն ազգ, ինչպէս յայտնի է, իրենց սեփական վանքեր ալ ունին. և ասոնք ժամանակ առ ժամանակ միւս հասարակութեանց նախանձուն առարկայ եղած են, որոնք ամեն ջանք ի գործ դրած են զանոնք խել՝ հին ժամանակէ ի վեր իրաւունք ունենալին պնդելով:

Այս կարգէն է սուրբ Յակոբայ վանքը, որ քրիստոնէութեան սկիզբէն ի վեր բուն Հայոց ստացուածքն եղած է: Յոնք քանի մի անգամ սիրտ գրաւելով ջանային իւրացնել զայն, դատեր բացին, և եղաւ ժամանակ որ միջոց մի ձեռքերնին ալ մնաց, բայց միշտ ճշմարտութիւն յաղթելով անոնց ձեռքը գտնուած թղթերուն սուտ ու կեղծ ըլլալը կը յայտնէր: Յոնք կը պնդեն նաեւ թէ սուրբ Յակոբայ վանքը Օմար Խաթթայի օրէն իրենց բուսացուածք եղած է, և այն Խաթթայէն հրովարտակ մի եւս կը ցուցնեն, որոյ կեղծ ըլլալը 1810 ին եղած դատելուն ժամանակը յայտնուեցաւ: Այստեղ նաեւ թէ յիշեալ վանքը նախ Վրաց ըլլալով, և ասոնք 1660 ին միջոցները Երուսաղէմէն անհետանալէն յետոյ՝ անոնց բոլոր վանքերը իրենց ձեռքն անցաւ:

Այնք կը պնդեն նաեւ Խաթթայ իրենց կողմէն, ըսելով թէ Սպանիոյ Յակոբ Բ. Թագաւորը մեր յիշն Թագաւորէն թեկոյի կուսին մատուցնելը խնդրելով և ընդունելով, նա ալ իբր փոխարէն սուրբ Յակոբայ վանքը

շնորհած է Հայոց ի ինդոյ Օնի 1318 ին:

Գարդ Վուրմանի Խիորնացի, որ Երուսաղէմի Գաղղոյ թղթատան տէրն էր մինչեւ անցեալ տարի, Խաթինաց սոյն սխալ կարծիքը ցուցնելու համար յատկապէս աշխատած է պատմական ապացոյցներով ի լոյս բնծայել համառօտ տեւորակ մի, զոր և մեզ հաղորդելով՝ արժան համարեցինք խօնի միջոցաւ հրատարակելու, ոչ թէ մեր ազգին՝ այլ օտար ազգաց ցուցնելու համար թէ ամենեւին սուրբ Յակոբայ վանքը ոչ Յունաց և ոչ Խաթինաց սեփական ստացուածք եղած է: Եւ որովհետեւ այս սխալ կարծիքը ընդհանրացած է բոլոր եւրոպացւոց մէջ, Գարդ Վուրմանի կ'աշխատի ցուցնել թէ յիշեալ վանքը 1318 թուականէն առաջ ալ Հայոց ձեռքն էր: Եւ յուսամք որ սոյն յօդուածը օգուտ պիտի ընէ Խաթինաց իրենց կարծեցեալ իրաւանց անհեթեթ ըլլալը ցուցնելով: Հոս հարկաւոր կը համարինք ըսել նաեւ, թէ Գարդ Վուրմանի այսպիսի աշխատութիւն ալ յանձնէր առնուր ապացուցի համար, եթէ յիշ մի Հայերէն լեզուին ծանօթ ըլլալով, աչքէ անցնէր անգամ մի այն ձեռագիրները, որոնք 1318 թուէն առաջ սուրբ Յակոբայ վանքին մէջ օրինակուած են: Պիտի վարժանոր դարձեալ, թէ որ կարգալու ըլլար Օմար Խաթթայի հրովարտակը, որով յիշեալ Սար Երուսաղ վանքը կրկին կը շնորհէ Հայոց Ռաֆայի Կղերիկեան Գրիգոր Պատրիարքին, Հիճրէթի 15 թուականին, (637) որ ըսել է Սպանիոյ Թագաւորին մեր յիշն սրբային որարեւելէն 681 տարի առաջ:

Օմարայ հրովարտակը, ինչպէս և լինին շնորհածք, որոնք սուրբ Մթառոյս Պատրիարքական գիւմնատան մէջ

իր գտնուին, կրնան թէ Բունաց և թէ Վափնաց ապացուցանել առանց հակառակութեան, թէ յիշեալ վանքը սեփական ստացուածք մի եղած է միշտ Հայոց, իբր միակ պատուարան իրենց միաբանից:

QUESTION SUR LA PROPRIÉTÉ DU COUVENT ARMENIEN DE St JACQUES

Toutes les communautés chrétiennes de Jérusalem prétendent avoir des droits particuliers sur les Lieux saints, depuis les temps les plus reculés. Elles s'efforcent de se priver les uns les autres du droit de possession commune pour les posséder sans partage, et ont le plus souvent réussi dans leur but, quand elles trouvèrent les moyens de captiver le coeur des hommes de Justice.

Outre les sanctuaires et les églises communes, toutes les communautés ont, comme on sait, des couvents qui leur appartiennent exclusivement. On a vu de temps à autre ces biens devenir le sujet d'envie de celles des communautés, qui n'en jouissent pas, et qu'on a fait tout pour destituer le légitime propriétaire en prétendant des droits anciens, qu'elles s'efforçaient de faire paraître.

De cette catégorie est la propriété de St Jacques le Mineur, laquelle, dès le commencement de la chrétienté, a toujours été une possession exclusive des Arméniens proprement dits.

Les Grecs ont eu plusieurs fois l'occasion de gagner le coeur des gens de justice; ils plaident donc, et parvenaient à la possession; mais la vérité ne tardait pas à se mettre à jour leur document, et tous les papiers étant faux, ils n'eurent d'autre résultat que la honte. Ceux-ci prétendent encore avoir possédé le Couvent de St Jacques dans le septième siècle, sous le règne d'Omar iben-el-Khattab, en s'appuyant sur le firman de ce Calife, qu'

ils disent avoir reçu, et dont la fausseté a été révéler dans le dernier procès, en 1810. Ils disent aussi, que le Couvent appartenant aux Georgiens, ceux-ci ayant été expulsé en 1660, de la terre sainte, leurs biens ont été entièrement passés entre leurs mains.

Les Latins ont cette même prétention, de plus ils croient, que ce bien leur appartenait autre fois, et que Ochyn roi Arménien de Cilicie l'avait demandé, et obtenu de Jacques II roi d'Aragon en échange des reliques de la Sainte Thècle en 1318.

Le jeun sieur Carlo Gurmani, natif de Livourne, et auteur d'une brochure remarquable intitulée Braire d'un Ane, prit la peine de démontrer l'absurdité de cette prétention des Latins. A l'appui de preuves historiques il prouve, que le dit Couvent de St Jacques, n'a jamais été propriété latine; et que, par conséquent, il appartenait aux Arméniens l'année 1318. Ce petit travail, qu'il a bien voulu nous communiquer, mérite d'être cité dans notre Sion.

Nous sommes persuadés, qu'il servira à faire connaître aux Latins l'absurdité de leur prétention sur la propriété dudit Couvent. Nous croyons cependant nécessaire d'ajouter ici, que, le sieur Carlo Gurmani n'a pas eu recours à d'autres faits, qui sont beaucoup plus saisissants pour affirmer ses preuves, ne connaissant pas la langue arménienne et n'ayant pas lu les divers manuscrits, qui ont été écrits dans le Couvent de St Jacques avant l'année 1318. Il serait aussi bien surpris, s'il avait lu le firman d'Omar iben-el-Khattab, le quel accorde en toute propriété au Patriarche arménien Grégoire d'Etesse, dans le quinzième année de l'Hygerète (637 de l'ère chrétienne), le Couvent de Mar-Yacoub (de St Jacques), six cent quatre-vingt-un ans avant que le roi Ochyn l'ait reçu en échange de Jacques II roi d'Aragon.

Le firman d'Omar et celui de Calife Ali, qui se trouvent dans les Archives patriarcales du Couvent arménien, et qui peuvent servir à persuader les Latins et les Grecs, démontrent sans contredit, que ce bien a toujours appartenu aux Arméniens comme unique asile de leurs religieux.

ԵՂԻՅԵ ԼՈՅՍ

Հայ կաթողիկոս Վարդ արքայը, որովհետեւ թեկզկէ վարուցը վերայ խոսելով, կրնէ թէ յիշեալ կուսին մասունքը 1318 թուականին Վափնից Եակոբ Բ. թագաւորը Հայոց Օշին արքայէն խնդրելով, որովհետեւ կը գտնուէին անոնք, և ասոր համար նշանաւոր բնձմաներ եւս խրկելով, Օշին արքան որ խնդրածը չէ նորհեց, այսու ամենայնիւ ինքն ալ անոր խրկած բնձանից փոխարէն՝ զոր չուզէր բնձունել, իւր կրնաւորաց համար Երուսաղէմէ սուրբ Եակոբայ վանքը

Frat Lux !...

Le martyrologe, Arménien Catholique, en nous donnant l'histoire de Sainte Thècle, la vierge d'Issaurie, convertie par Saint Paul, nous dit que les reliques de la Sainte furent demandées en 1318 par Jacques II, roi d'Aragon, au roi d'Arménie Ochyn, qui les possédait et auquel il envoya des présents considérables; mais qui Ochyn, tout en concédant les reliques, demanda à son tour au roi d'Aragon, au lieu des présents, qu'il refusait. La

ինքրեց, որ այն ժամանակ Բագմիստացոյ ձեռքն էր, և 1521 ին ստացաւ զայն (1) :

1187 ին՝ Սալաեդդին Եգիպտոսի Ելուպեան ցեղին առաջին սուլթանը Երուսաղէմի տիրելով՝ խաչակիրները և լատին կարգաւորները դուրս կ'ընէ անկէ : որոնք թէ կտորձրէ Պուլիսնի տիրէին Լոսթը և թէ Փաթիմեան սուլթանաց 1048 ին Ամալֆիտան, իսկ շնորհամ արտօնութեամբ հոն կը բնակէին : Եւ Անգղիոյ Ռիչարտոս Առիւծախիբուն կոչեցեալ թագաւորին հետ բրած գաշնագրութեան ժամանակ 1191 ին՝ Սալադդուրի Եպիսկոպոս Հուպէրտի աղաւանդով ներեց որ երկու լատին կարգաւոր և երկու սարկաւազ սուրբ Գերեզմանի տաճարին մէջ կենան : 1229 ին Փրետերիկ Բ. կայսրը, թէպէտ և Գրիգոր Թ. Պապէն բանագրուած էր, վեցերորդ խաչակրաց զուխ կեցած, կուգայ և Մալք Գամէլի միտքը կը շինէ որ ի շնորհս Փրետերիկի Երուսաղէմի վերայ ունեցած իրաւունքն կը հրաժարի, և կայսրը զինքը թագաւոր կը հրատարակէ ի մեծ գալթակոթիւն արեւմտեան բրիտանից : 1259 ին Երուսաղէմ կը բռնէ Հագարացոյ ձեռքը կ'անցնի : 1510 էն մինչեւ 1541 Նասր Մոհամմէտ, որ Պահարիս Մամլուքներէն էր, իւր տեղակալաց ձեռքը կը կառավարէր զԵրուսաղէմ : Երկուր ժամանակէն ի վեր և սրբոյն ի ուղղ. վերստին մահաւանդը, որ 1270 ին Թունուսի ծովեղբորն էրը վախճանեցաւ : խաչակրութեան ոգին մարած էր Եւրոպիոյ մէջ, Բոսթրա տ' Ամալ՝ Միկիլիոյ թագաւորը, չէ թէ սուրբ տեղերը կրկին ծախու առնել, ինչպէս Իսթէն Պոսէ և իրեն հետ ուրիշ հեղինակներ ալ առանց ստոյգ տեղեկութիւն ունենալոյ պնդեցին, այլ 1542 ին հազիւ թէ ընծաներովը հրաման ստացաւ Սիոն լեռան վերայ Փրանչակեան կրօնաւորաց համար վանք մի շինելու : մինչեւ այն ժամանակ լատին կարգաւորաց առանձին եղողի միայն ներում կար Երուսաղէմ մնալու : որոնցմէ երկու հոգի Բրիտոսի Գերեզմանին կը ծառայէին, երկու հոգի Բէթլէէմ և երկուք ալ ի Նազարէթ կը կենային :

Սոյն համառօտ պատմական տեղութիւնէն յայտնի կը ցուցուի. թէ 1187 էն մինչեւ 1191 ին ամենեւին լատին մի չկայր Երուսաղէմի մէջ, թէ Սալաեդդին տիրելով խաչակրաց Բագաւորի կտորձրէ Պուլիսնի հիմնարկած տերութեան իրաւունքը ոչնչացաւ : թէ բանագրեալ Փրետերիկ Բ. լատին կղերի մի հետ բնաւ յարաբերութիւն մի չէր կրնար ունենալ, և իւր Թագաւորութիւն խիստ կարճատեւ ըլլալով՝ չէր կրնար նոր իրաւունքներ հաստատել լատինաց համար : իրաւունք մի՞ զոր յետոյ խլամ տերութիւն մի նորէն ստանալով զԵրուսաղէմ պիտի չնէր զայն անպատճառ : թէ Եգիպտոսի սուլթանները միշտորդ բռնելով կրցաւ Միկիլիոյ Թագաւորը 1542 ին Փրանչիս :

cession pour son clergé, du Couvent de Saint Jacques le Majeur à Jérusalem, alors propriété Espagnole; et qu'il l'obtint dans la course de l'année 1321. (1)

En 1187, Salah-eddyn, premier sultan Ayoubite d'Egypte, s'empare de Jérusalem, en chasse les Croisés et le clergé Latin, qui s'y était établi, soit après la conquête de Godefroid de Bouillon en 1099, soit par l'autorisation accordée par les Sultans Fatimites, aux Amalfitains en 1048, et ce ne fut que lors de sa trêve avec Richard Cœur de Lion, roi d'Angleterre en 1191 qu'il permit, à la prière d'Hubert évêque de Salisbury, à deux prêtres et deux diacres, du rite Latin, de s'établir dans le Saint Sépulchre, en 1229. L'empereur Frédéric II, bien qu'excommunié par le pape Grégoire IX, se met à la tête de la sixième Croisade, et parvient à décider Malek et Kamel de renoncer à sa faveur, ses droits sur Jérusalem, dont il se fait proclamer roi, au grand scandale des Chrétiens d'Occident. En 1239, Jérusalem est reprise par les infidèles. De 1310 à 1341 Nasser Mohammed, des Mamelouks Baharites gouvernait par ses lieutenants l'ex-royaume chrétien. Depuis long-temps, et par la mort de Saint Louis sur les plages de Tunis en 1270, l'esprit des Croisades s'était éteint en Europe. Robert d'Anjou roi de Sicile, bien loin d'acheter les Sanctuaires, ainsi que l'a prétendu Monsieur Eugen Boré, et d'autres auteurs avec lui, tous mal informés, parvient par ses présents, en 1342, à faire permettre la construction sur le Mont Sion, d'un Couvent pour les religieux de Saint François, jusqu'alors individuellement tolérés, dont deux devaient desservir le Tombeau du Seigneur, deux s'établir à Bethléem et deux à Nazareth.

Par ce rapide résumé historique il nous est démontré évidemment, que de 1187 à 1191, il n'y avait à Jérusalem aucun Latin; que la conquête de Salah-eddyn détruit les droits basés sur celle de Godefroid de Bouillon, Chef suprême des Croisés; que l'excommunié Frederic II, ne pouvait avoir de relations avec un clergé Latin quelconque, et son règne fut trop éphémère, pour avoir établi des nouveaux droits pour les Latins, droits que du reste, la nouvelle conquête Musulmane devait détruire; que ce ne fut qu'en intercedant les Sultans d'Egypte, que le Roi de Sicile parvint à y établir, en 1342, définitivement les Religieux de Saint Fran-

(1) Մենք յիշեալ հայ կաթողիկոս Վարդ որբոցը շատ թղթատեցինք, բայց ամենեւին սրբուհւոյն թեկզի վարուց պատմութեանը մէջ չգտանք և ոչ բառ մի Հայոց սուրբ Յակոբայ վանքին վերայց : Գարդ կաթմանի աւելի քաւ կ'ընէր որ լատին բնագիրները ոչ բէ անցնէր անպատճառ մի, ուսկէ առաւ է Հայերէն Վարդ որբոցին հեղինակը :

(1) Nous avons beau feuilleté dans le Martyrologe arménien catholique, le passage de la vie de Ste. Thècle, et nous n'avons pas trouvé un mot sur le Couvent arménien de St. Jacques. M. Gourmani ferait mieux de parcourir les textes latins empruntés, par l'auteur du Martyrologe arménien.

կեան կրօնաւորաց խումբ մի հաստատել ապ հոն ,
պնդէս որ 1318 էն մինչեւ 1321 Եւրոպայ թագաւորները և բաժին ժողովուրդները քանի մի նաւատ կրօնաւորաց և արկաւաղաց միջոցաւ ներկայ եղած կը համարէին Եւրոպայէ մէջ, սրանք հետզհետ օւրիշները կը յաջորդէին սուրբ Յարութեան տաճարին մէջ հոգեւոր պաշտօն մատուցանելը : Եւ կրնանք յայտնի բռնել ինչպէս որ արդարեւ եղաւ , որ 1318 ին և անկէ շատ ժամանակ ալ անցնելով՝ բաժին կրօնաւորք չէ թէ միայն սուրբ Գերեզմանը այլ եւ սուրբ քաղաքն ալ թողուցին երան :

Ի յաջորդէ :

cois, de manière que de 1318 à 1321, les Souverains et les peuples Latins de l' Europe, n' y étaient représentés, tout au plus, que par les humbles prêtres et diacres, qui se succédaient les uns aux autres pour officier d' après le rite Latin, dans l' Eglise de la Résurrection; et nous devons dire tout au plus, car il est presque prouvé, que vers 1318, et pour long-temps, le clergé Latin avait dû quitter non seulement le Saint Sépulchre, mais encore la Sainte Ville.

Sera continué.

ՄԵՂԹԱՆ Ք

ԵՂԵՆԵ ՊԵՐԷ ՔՈ

Ո՛վ դու հանուրց դուից Հաստիչ յաւիտենից դու ա՛լ Տէր ,
Որ ՚ի բարձանց ՚ի ծոցց Հօր առ մեզ իջեալ յայց ելեր .
Օգնտանելիս կրեցեր զազէաս ՚ի սէր մարդոյն անաղակ ,
Օր յաղէտից փրկեաց հզօր աստուածային քո դաստակ :
Եւ դառնութեան յայն ՚ի պահուն յորում Աստուածդ իմ մատնիւր ,
Հեղեղատիս այս կեդրոնի անցեր յայնկոյս դու տրտում .
Եւ լի վշտօք անդ խոնարհեալ պաղատէիր առ քո Հայր
Եթէ իցէ ինչ հնարին անցցէ բաժակդ ահաւոր :
Ազգ մի ողջոյն ՚ի մահաբոյր անկեալ բաւիլ արդ հեծէ
Օրհասական հառաչանօք մաշեալ զոգի իւր հիւծէ .
Եւ պաղատի զփրկութիւն , լուր աղաչեմք թշուառին ,
Եւ տուր նմա ՚ի գործմանէն կանգնիլ այժմիկ վերստին :
Տարաւ վշտաց և տանջանաց յուսոյն կալեալ խարխիս պինդ ,
Հատ զըկանաց և գերութեանց համբերատար գոսաւ միշտ .
Սակայն այժմիկ լքեալ անդօր՝ այլ տոկարց չունի կար ,
Եւ բաժակին իւր դառնութեան մերժումն ՚ի բաց հայցէ յար :
Հուր , սուր , բեկումն է իւր բաժին վտարանդի իմ աղգին ,
Ասեղութեան ճիւղալ անցաք ժանեօք մահու ըզհոգին
Կեղեքելով մաշէ տակաւ , ծծէ ըզհիւթն կենսական ,
Տուր անցանել եթէ կամիս , Տէր , բաժակին դառնութեան :
Ո՛հ , մութացաւ աղգ իմ՝ ըզսէր , եթաղ ըզ Տէրդ մարդասէր ,
Եթաղ զհաւատ , ըզբրբութիւն մատնեալ յեղծում և յաւեր ,
Յուեր անշէն փոխեցաւ արդ և նշաւակ անցորդաց ,
Եւ տակաւին լեղի բաժակն դառն աղէտից իւր չէանց :
Այս դարաւոր ցաւոց դարման բաց ՚ի բէն , Տէր , չէք այլ որ ,
Հաճեաց ՚ի մեզ , արդ աղաչեմք , զի մի մնացուք մեր անօգ .